

Posudek na rigorózní práci Mgr. Adély Francúzové

Manželské majetkové právo

Platná a účinná právní úprava vztahů mezi manžely nesoucí majetkové aspekty je poměrně stručná. Proto tato kusá právní úprava vyvolává v právní praxi **nemalé problémy**.

Sociální změny, pokračující technický a ekonomický vývoj odrážející se i ve změnách v bankovní oblasti přinášejí nemálo nových sociálních jevů, na které stručná právní úprava není připravená. Je proto záslužné, že zpracování tohoto náročného tématu se **rigorózně ujala**. Manželské majetkové právo je pochopitelně širší pojem než jeho základní část, to je společné jmění manželů. Toho si je autorka vědoma, a proto k podrobnému výkladu o společném jmění manželů **přiřadila** i další související otázky, zejména problematiku nájmu bytu manžely. Ve své práci autorka výstižně zachytila všechny důležité a základní instituty, které se v manželském majetkovém právu promítají. Po stručném exkursu do historie zařadila autorka obecný výklad k manželskému majetkovému právu, a to jak **k** úpravě obsažené **ve všeobecném občanském zákoníku**, tak i v zákoně č. 265/1949 Sb. o právu rodinném.

Těžiště jejího zkoumání představuje důkladný rozbor společného jmění manželů. Postupně **zkoumá** jeho předmět, správu, modifikaci zákonného režimu společného jmění manželů, jakož i zánik a vypořádání společného jmění manželů. K tomu **přiřazuje** výklad o vztahu resp. zařazení obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným do společného jmění manželů, přiřazuje výklad o společném nájmu bytu manžely.

Práci uzavírá závěrem; připojen je i seznam použitých **pramenů**.

V celé práci autorka prokazuje velmi dobrou znalost teoretických i praktických poznatků. Oceňuji autorčinu samostatnost v hodnocení platné a účinné právní úpravě, jakož i některých **postupů** právní praxe; k nim se staví velmi kriticky a navrhuje vlastní řešení.

I když práce vychází z právního stavu obsaženém v občanském zákoníku z roku 1964 ve znění pozdějších změn, neopomíjí autorka ve vhodných souvislostech prezentovat již právní úpravu novou, která vstoupí v účinnost od 1. ledna 2014.

Autorka se stylisticky velmi elegantně vyjadřuje, dobře pracuje s bohatou literaturou a s řadou soudních rozhodnutí, která uvádí na podporu svých tvrzení.

Vytknout lze toliko absenci zahraniční literatury, která by nepochybně úroveň práce ještě **zvýšila**.

V konkrétnostech mám tuto poznámky:

Autorka se na řadě míst zabývá mírou právní ochrany, kterou zákon poskytuje manželovi povinného oproti ochraně věřitelů. Správně nastavit vyrovnanou míru právní ochrany těchto subjektů je mimořádně **obtížné**. Autorka na řadě míst správně (kriticky) připomíná současný stav (strana 74 a následující).

Velmi optimisticky se proto **autorka staví** k nové právní úpravě, která podle jejího názoru přinese posílení právní jistoty manžela, který na sebe závazek nepřevzal; vychází přitom z právní úpravy obsažené v novém občanském zákoníku v § 731 an. Správně zdůrazňuje, že nový občanský zákoník již obsahuje výslovné ustanovení o tom, že vznikl-li dluh jen jednomu z

manželů za trvání společného jmění, může se věřitel při výkonu rozhodnutí **uspokojí** i z toho, co je ve společném jmění. Identické ustanovení totiž doposud v občanském zákoníku nebylo, nýbrž bylo obsaženo v občanském soudním řádu. Autorku lze však upozornit na to, že **ani** nová právní úprava **nemusí být jednoznačná**. Ze znění ustanovení § 732 NOZ, které chrání manžela, který projevil nesouhlas se vznikem dluhů převzatým druhým manželem, vyplývá, že při jeho aplikaci může dojít k těžkostem (a to i v důkazní oblasti), pokud jde o projevnutí tohoto nesouhlasu; stejně tak mohou vznikat obtíže při výkladu pojmu „bez zbytečného odkladu“.

Ustanovení § 733 NOZ umožňuje, aby za okolností, které zákon přesně **specifikuje**, došlo k uspokojení věřitele ze všeho, **co** by bylo součástí společného jmění. Jestliže však uplyne lhůta stanovená v zákoně (více než 6 měsíců), klade se otázka, z jakého rozsahu společného jmění manželů může být pohledávka věřitele uspokojena.

Uzavírám že předložená **práce** Mgr. Adély Francúzové představuje hodnotné zpracování důležité soukromoprávní otázky, která má i řadu přesahů v právu veřejném (srov. právní úpravu společného jmění manželů v insolvenčním zákoně).

Proto předloženou rigorózní práci **doporučuji k obhajobě**. K rozpravě navrhuji problematiku správy společného majetku manželů.

V Praze dne 3. 11. 2013.

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.